03
Hadrián
22/6/2025

REGIONY
MEZINÁRODNÍ
DIVADELNÍ FESTIVAL
HRADEC KRÁLOVÉ

Zpravodaj Mezinárodního divadelního festivalu Regiony

Zdarma

festivalregiony.cz

Úvodník

Milé publikum Regionů,

završuje se nám víkend, což doufám znamená, že basy z repráků pod okny mého ubytování nebudou už dunět celým domem do dvou do rána. Ne že by mě to rušilo od spánku, ostatně korektury Hadriánu a jeho finalizace, než se dostane do tiskárny, abyste ho jistě celí netrpěliví již před prvním představením dne mohli třímat v rukou, trvají podobně dlouho jako tato decibely nešetřící pouliční diskotéka. Jestli se po neděli uskromní noční večírky, to nevím, ale přece jen s nástupem posledního červnového pracovního týdne festivalový program trochu ubere na své intenzitě. Hltejte tedy dnes festivalovou atmosféru plnými doušky, zajděte do *Puck Cinema Caravane*, běžte na speciální ryze hradeckou performance *Jiné místo*, navštivte scénu, kterou jste zatím jen obcházeli, zavítejte do vodního baru Lalok, vyrobte si něco v některé z kreativních dílen, povozte se na kolotoči řezbáře Matěje, prohlédněte si výstavu fotografií z loňského ročníku nebo třeba zjistěte, jak může vypadat netradiční smuteční obřad. Regiony už dávno nejsou jenom divadlo, ale nabízejí spoustu dalšího kulturního programu, tak proč to nevyužít? Jen směle do toho!

Motá se vám z toho hlava? Je toho najednou až příliš? Klid! Než se ve festivalovém hlavním i doprovodném programu zorientujete, můžete přece zalistovat Hadriánem.

Příjemné čtení vám přeje

Veronika Švecová

Divadelní slovníček

Ferman – Rozpis, který herci a další zaměstnanci divadla dostanou s časovým harmonogramem zkoušek a představení. Je to vnitřní divadelní „jízdní řád".

Glosa

Svoboda vnímání a práce s pozorností

Udržet koncentraci je nejen vlivem digitálních technologií čím dál náročnější – obzvlášť pak při vnímání něčeho tak komplexního, jako je divadlo. A co teprve na festivalu, kde během několika dnů zhlédneme i vícero představení denně. Asi to známe všichni: sledujeme představení a najednou si uvědomíme, že naše pozornost odcestovala někam do vlastních myšlenek a úplně jsme ztratili přehled o tom, co se děje na scéně. Dřív jsem se na sebe v takových momentech zlobil a hlídal se, abych co nejdříve svoji pozornost znovu začal soustředit do bodu, do nějž ji směřují herci na jevišti. Není však součástí představení i to, co si do něj vkládáme sami a jak si ho svým vnímáním spoludotváříme – právě třeba podobným odcestováním do vod vlastních asociací?

Poslední dobou zkouším svoji pozornost během vnímání představení zpětně reflektovat a vlastní myšlenky tímto způsobem rozplétat. Zjistil jsem tak, že málokdy přemýšlím nad tím, co jsem měl předtím k večeři nebo jakým spojem se dostanu domů, ale spíše se dostávám do proudu vlastních asociací vycházejících ze samotného představení. Tak třeba: v představení Crooners protagonista vyprávěl o starém domě jeho dědečka, který byl plný popsaných deníků a zápisníků. To mě okamžitě přeneslo na půdu mých babiček, kde jsem jako malý „šmejdil" mezi štosy sešitů, dokumentů a fotografií, zatímco se rozvířené částečky prachu leskly pod sluncem ze střešních oken.

Samozřejmě, pokud třeba o daném představení máte později napsat text, jako se to občas děje mně, asi není úplně ideální ho celé strávit blouděním ve vlastních představách. V takovém případě je pak namístě s pozorností pracovat vědoměji. Jinak se ale snažím nechávat volný průběh tomu myšlenkami odcestovat někam, kam to sice třeba tvůrčím týmem nebylo zamýšleno, ale jejich dílo tuto moji čistě osobní cestu podnítilo. A dotvářet si ho tak vlastní imaginací. Z mojí zkušenosti to totiž celkový divácký zážitek ještě více umocní. I proto si tak užívám takový typ divadla, který mi dává prostor vlastní imaginaci zapojit, a ve výsledku to vlastně ničemu nevadí.

Dominik Rathan

Anketa

Symetrie nebo chaos?

Obě tyto síly jsou nám vlastní a každá z nich má v životě i ve světě své nezastupitelné místo. Symetrie je výrazem touhy po řádu, harmonii a srozumitelnosti. Je ukotvující, dává nám pocit jistoty, pomáhá nám organizovat svět kolem sebe. V jejím rámci se nám lépe přemýšlí, lépe tvoří, lépe žije. Symetrie znamená systém, rovnováhu, krásu v klasickém smyslu slova.

Ale pak je tu chaos. Neuchopitelný, živelný, někdy nepříjemný, jindy osvobozující. Chaos narušuje dané struktury, ale zároveň je to právě on, kdo přináší nový impulz. Otevírá prostor pro změnu, objev, riziko i svobodu. V chaosu se rodí kreativita – ne jako něco, co vzniká navzdory zmatku, ale právě skrze něj. Je to plodná nejistota, ze které často vychází to nejcennější.

Myslím, že otázka není o tom, zda dát přednost jednomu nebo druhému. Spíše jde o neustálé vyvažování. Příliš mnoho symetrie může vést k nehybnosti, k opakování a stagnaci. Příliš chaosu zase k únavě, rozptýlení a ztrátě směru. Ale když se potkají ve správné míře – když řád poskytne rámec pro svobodu a chaos naruší strnulost řádu – vzniká prostor pro něco opravdu silného a autentického. Ať už v umění, v práci, nebo v samotném životě.

Eva Mikulková
ředitelka Klicperova divadla

Tip dne

Možná už jste si všimli, že některé inscenace mají v programu i položku nazvanou Kitchen Table. Jedná se o specifický formát diskuzí po představení. Na Regionech už se osvědčil a pokud jste se zatím neodhodlali se zapojit, nebojte se toho! Často může být debata dramatičtější zážitek než představení.

Veronika Švecová

Horoskop

Rak

Vždycky si najdeš místečko vzadu, kde se můžeš v klidu dojímat a nenápadně si utírat slzy.

Hadrián
Zpravodaj Mezinárodního divadelního festivalu Regiony

Šéfredaktorka
Veronika Švecová

Redakce
Adéla Kalusová
Tereza Kubalová
Dominik Rathan
Štěpán Truhlařík

Dětská stránka
Jana Nechvátalová
Čarokrásno kolektiv

Korektury
Anežka Hašková

Grafický design
Přemysl Zajíček

Produkce
Barbora Kalinová

Sazba a ilustrace
Čarokrásno kolektiv
Kristýna Marková
Nikola Iljučoková
Barbora Tomová

Foto
Anna Bartolotti
Karolína Malá
Ester Šebestová
Jan Šmída
Lukáš Veselý
Milan Hajn
Archivy divadel

Tisk
Martin Sedláček

Obálka
36 dramatických situací,
A J Nosorožec,
foto: archiv divadla

Pořadatelé festivalu
Klicperovo divadlo o.p.s.
Divadlo DRAK
a Mezinárodní institut figurálního divadla o.p.s.
kontrapunkt, z. ú.

Generální partneři
Statutární město Hradec Králové
Calendarium Regina

Hlavní partneři
Ministerstvo kultury České republiky
Královéhradecký kraj
Státní fond kultury ČR

Generální partneři
Hradec Králové už 800 let
Calendarium Regina
Hlavní partneři
Ministerstvo kultury
Královéhradecký kraj
Státní fond kultury ČR
Pořadatelé
Klicperovo divadlo Hradec Králové
Divadlo Drak Theatre
kontrapunkt

Tomáš Jarkovský & Jakub Vašíček: Nejdůležitější je brát diváka jako partnera

Tomáš Jarkovský & Jakub Vašíček

- vystudovali KALD DAMU pod vedením Ivana Rajmonta a Jana Borny
- již během studií spolu vytvořili režijně-dramaturgický tandem
- v současnosti tvoří vedení Divadla Drak (Jarkovský jako ředitel, Vašíček jako umělecký šéf)
- vedle činnosti v Draku jsou pravidelnými hosty plzeňského Divadla Alfa, pražského Minoru či D21

Jak se ohlížíte za vaší společnou tvůrčí cestou?

JV: Spolupracujeme spolu už od studií na DAMU. Naše první inscenace byla *Fucking Generation*, už to bude 18 let. Samozřejmě byly období hektičtější a klidnější, úspěšnější a méně úspěšné, ale pořád nám to funguje.

TJ: Je samozřejmě potřeba o ten vztah pečovat, abychom se posouvali a nedělali stále totéž. Snažíme se to nějak oživovat, i třeba tím, že oba vedle toho pracujeme i s jinými lidmi. V Draku máme ještě dramaturgyni Báru Kamenickou Pokornou, takže už ani tam neděláme jen spolu. Ale zároveň ještě nemáme pocit, že bychom se v té spolupráci úplně vyčerpali, Kubo?

JV: Ne, ještě chvilku…

Na festivalu budou uvedeny vaše dvě inscenace: *Proměna a Čáslavská – Tokio – 1964*. Začněme Proměnou: o čem je pro vás tato velmi interpretačně otevřená povídka?

JV: Zajímá nás, co všechno se pod tou proměnou může skrývat, co může zrcadlit a co si do ní každý může projektovat. Nechtěli jsme text nějak explicitně aktualizovat, ale pracovat s tou základní situací zjištění, že je s vámi něco jinak, a otevřít ji tomu, aby si tam každý vložil svou představu, zkušenost a asociace. Může to být coming out, nějaké duševní problémy, ale ostatně i puberta, kdy se jednoho dne probudíte jako někdo trochu jiný, nepoznáváte sám sebe a stejně tak vás nepoznává vaše okolí.

TJ: Právě ta mnohoznačnost je pro nás na *Proměně* přitažlivá. Že se nevypráví doslovně, ale skrze metaforu, kterou se snažíme zachovat. Zároveň jsme chtěli pracovat jinak s formou a inscenace je koncipovaná jako imerzivní zážitek pro menší skupinu diváků, kteří se v malém prostoru sejdou společně s Řehořem a tuhle situaci s ním spoluprožívají.

V čem je podle vás specifická tvorba pro teenagery?

JV: Věkově se od té generace pochopitelně vzdalujeme, takže si myslím, že je klíčové se udržovat v kondici – sledovat, co tuhle věkovou skupinu zajímá, a hlavně jaké formy ji oslovují. Hodně se zajímáme o technologie, které se objevují i v *Proměně*.

TJ: Současně naše děti už buď jsou, nebo se pomalu stávají teenagery, takže máme možnost to pozorovat zblízka skrze ně a jejich vrstevníky. Myslím, že nejdůležitější je brát diváka jako partnera a hledat témata, která společně můžeme sdílet. A zároveň si určitě i najít způsob, jak se udržovat svěží.

Co pro vás bylo výchozím bodem při tvorbě inscenace *Čáslavská – Tokio – 1964*?

TJ: Vyšli jsme z olympijského závodu v Tokiu, kde Věra Čáslavská porazila Larisu Latyninovou a stala se sportovní hvězdou. Impulsem k inscenaci byla koprodukce mezi Divadlem Alfa a tokijským Divadlem PUK a myšlenka propojit dvě různé kultury, jazyky, herce i způsoby divadelního uvažování. Vyšli jsme tedy z dlouholetého přátelství mezi Čáslavskou a slavným japonským gymnastou Yukiem Endó, jejichž vztah se nám stal zrcadlem setkání těchto dvou kultur.

Jak spolu tedy na jevišti tyhle dvě kultury fungují?

JV: Práce to byla náročná, hlavně kvůli jazykovým a kulturním překladům, které všechno výrazně komplikovaly. Ale ve výsledku podle mě došlo k velmi zajímavému propojení. Myslím, že mezi těmi kulturami nějaká společná tepna existuje a nám se snad podařilo na ni napojit.

TJ: Když jsme vymýšleli koncept, hodně jsme nad tím propojením přemýšleli – jaké použít formální prostředky, jak pracovat s jazyky… Měli jsme nějakou představu, ale tyhle věci se těžko plánují dopředu. O to větší mám radost, co z toho tak přirozeně vzešlo a že to vzájemné ovlivnění se objevuje i na místech, kde jsme to zprvu ani nečekali.

Inscenace měla premiéru v Tokiu. Jde nějak srovnat reakce českého a japonského publika?

JV: Japonské publikum je obecně trochu jiné, takové distingovanější. Třeba na scénu, kdy Čáslavská rozdává autogramy publiku, Japonci reagují klidně, zatímco v Česku je to daleko živelnější. Obzvlášť s dětmi se z toho stává obrovský kotel, kdy už skoro ani není možné pokračovat. Zároveň tím, že tvůrčí tým je kromě herců český, spousta věcí pochopitelně funguje lépe pro české publikum.

TJ: Kuba zmiňoval, že při zkoušení nešlo jen o jazykovou bariéru, ale i o jiný kulturní kontext a rozdílné vnímání. V naší divadelní konvenci člověk snadněji odhadne, jak představení působí – vidí reakce, cítí energii z hlediště. S japonským publikem bylo daleko náročnější reakce vyčíst, takže jsme se museli doptávat. Ohlasy ale byly pozitivní, na představení přišel i Endóův syn a další olympionici, byli dojatí a nadšení, takže i v tomhle ohledu to bylo moc hezké.

Na začátku roku bylo vyhlášeno výběrové řízení na pozici ředitele Draku. Tomáši, pokud post obhájíte, kam byste chtěli divadlo dále směřovat?

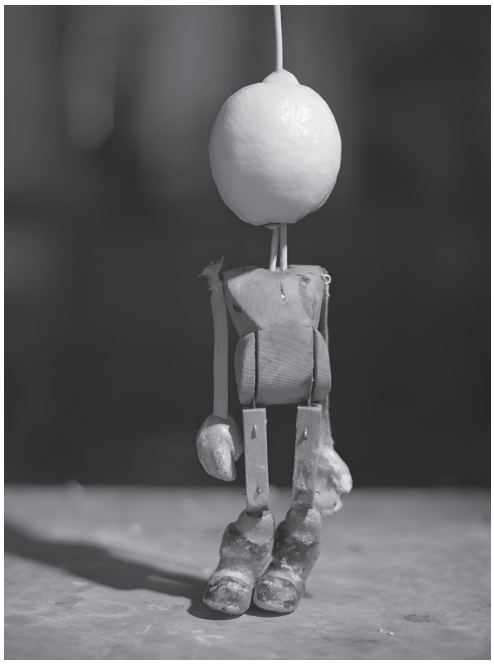
TJ: Koncepci jsem psal ve spolupráci s Kubou a Bárou Kalinovou a vyšla z revize té původní. Potvrdilo se nám, že směr, kterým se ubíráme, dává smysl – ať už jde o repertoár, péči o soubor, vzdělávací a výstavní aktivity nebo mezinárodní spolupráce. Současně mám ale pocit, že ještě není hotovo. Nechystáme žádnou revoluci, ostatně, i když jsme nastupovali, šlo nám o pozvolný rozvoj toho, co v Draku fungovalo už před námi. Na spoustu věcí má smysl navazovat i filozoficky z hlediska historie Draku jakožto divadla, které je poměrně náročné ke svému divákovi, kterému se nepodbízí, ale bere ho jako partnera. Zároveň má to divadlo přirozeně studiový charakter a je otevřené experimentům, studentům nebo nezávislým tvůrcům. A důležitý pro nás také je i mezinárodní přesah – vyjíždět ven a zvát zahraniční tvůrce. Tak všechno tohle je pořád dost inspirativní podhoubí, které bychom dále chtěli rozvíjet.

Ptal se Dominik Rathan

Rozhovor

V Česku se museli stát nosorožcem

Proč jste si jako zvíře do názvu zvolili zrovna nosorožce?

Anna Gumboldt Romanova: Naše skupina se jmenuje A. J. Nosorožec. To jsou iniciály člověka, kterého jsme si vymysleli. Ale samozřejmě nosorožec má svůj příběh. Když jsem nastupovala na DAMU, měla jsem velmi temnou náladu. Měli jsme obavy z toho, co se děje v naší zemi, a nevěděli jsme, co bude dál. Byl rok 2016. Objekt k přijímacím zkouškám byla Goldbergova mašina podle hry Nosorožec od Ionesca. A jak už to bývá, potom jsme začali nosorožce potkávat všude a zamilovali jsme si je. A zatímco u Ionesca představuje temnou sílu, náš nosorožec je tvrdohlavý, vytrvalý a nebojácný. Dřív jsem o sobě říkala, že jsem želva, ale v Česku jsem se musela stát nosorožcem, abych přežila a obstála.

Ve vaší inscenaci 36 dramatických situací jste se inspirovali již existujícími díly. Která to byla?

Anna: Původně to byl herní úkol na semestr. Najít obrázek víceméně současného autora a udělat z něj performance, oživit ho. S spolužačkou jsme šly do knihkupectví a tam jsme našly album Slavka Kopače. Vybrala jsem si mezi několika obrázky a zastavila se u tohoto. Zajímalo mě, co jsou to za stejné hlavy a co je v každé hlavě. Jsou živé, nebo mrtvé? Proč jsou stejné? Mně samotné se ty hlavy postupně přestaly zdát stejné, bylo téměř nemožné je udržet identické a byla by to nuda. Pak jsme několik dní hledali významy čísla 36 – v historii, chemii, fyzice, matematice, literatuře. A narazili jsme na Georgese Poltiho. A tehdy se myšlenka spojila. V antikvariátu jsme náhodou koupili tělo bez hlavy – mysleli jsme, že je to jen na zkoušku, ale pak tenhle starý, ztrápený panáček bez hlavy zůstal v projektu v hlavní roli.

Jaký materiál je váš nejoblíbenější a proč?

Semion Kulikov: Ty, ve kterých hraje důležitou roli náhoda.

Anna: Mnoho hlav je mi milých svým způsobem. Jsou například ty, které nám darovali přátelé (kořínek, santa, kámen a další). Bez nich by to představení nebylo tak drahé i nám samotným. Velkou radost v procesu hry přinášejí materiály, které si žijí vlastním životem.

Tvoříte raději loutky a objekty dle sebe, nebo používáte ready made objekty?

Semion: V našich osobních projektech inklinujeme k „found objects" – objekt přináší nejen své konotace a asociace jako ready made, ale důležitou roli hraje i samotný příběh, jak se k nám dostal.

Kromě loutkového divadla se věnujete i filmové (nejen loutkové) animaci. Co vás na obojím baví a jak se vám to daří propojovat?

Anna: Před Prahou jsme se divadlu skoro vůbec nevěnovali. Já jsem na škole tancovala, to byl můj způsob, jak působit na jevišti, pak jsem několik let navrhovala kolekce pleteného oblečení. Ale loutkovým ani objektovým divadlem jsem se nezabývala a Semion už vůbec ne. Zato natáčení jsme se věnovali oba, i když to bylo spíš jako koníček. Později jsme spolu natáčeli rozhovory s různými lidmi, dělali animace pro různé projekty, účastnili se dokumentárních projektů. Milujeme film, ale divadlo je jiná sféra. Je to bezprostřední výměna energií. Divadlo je teď a film je vždy až potom. Diváci ho uvidí až potom a zůstane až potom. Ale divadlo se objeví a zmizí. Ale bylo velmi blízko. V divadle je více příležitostí cítit přítomnost živého člověka.

Ptala se Veronika Švecová

Kontext

Robinson Crusoe v nás

Díky povinné docházce na základní škole ve Staré Boleslavi mám s románem Daniela Defoe spojenou jednu zcela, ale zcela zbytečnou informaci: Robinson Crusoe je pouze část názvu. Kompletní název se v jeho původním znění vejde na několik řádků a shrnuje osud nejslavnějšího trosečníka. Pamatuji si, jak jej paní učitelka bůhvíproč celý vypsala na tabuli a já – coby vzorný žáček – si jej bůhvíproč zapsal do sešitu a na druhou hodinu se jej bůhvíproč naučil jak říkanku převyprávět z paměti. Při zpětném pohledu mi přijde, že jsem daný ročník neabsolvoval v roce 2009, ale o 290 let dříve, kdy bylo slavné dílo evropské literatury poprvé vydáno.

Nicméně neobvyklá délka titulu možná zapříčinila, že jsem si knihu, na jejímž přebalu bylo „nesprávně" uvedeno pouze hrdinovo jméno, přečetl. Na rozdíl od modernějších autorů, jako byl například Jules Verne, Robert Louis Stevenson nebo i Jaroslav Foglar, jejichž díla jsem během dospívání hltal, mi styl Daniela Defoe přišel úmorně rozvleklý. Není se čemu divit, spíše než ke jmenovaným spisovatelům dobrodružné a fantastické literatury by bylo vhodnější jméno tohoto osvícenského myslitele klást vedle jemu dobově bližších autorů, jako je Jonathan Swift nebo Voltaire. Příběh o ztroskotaném anglickém námořníkovi je skrz na skrz prošpikován dobovými a filozofickými představami. Robinson Crusoe je ztělesněním moderního člověka, který i přes neblahou událost drží svůj osud pevně v rukách. Na nové, dosud nepoznané prostředí nahlíží racionálně a postupně se učí jeho přírodním zákonům, které pak využívá ke svému prospěchu. I jeho přítel, domorodý Pátek, jenž se na ostrově narodil, se má od něj co učit. Poté, co jej Crusoe naučí mluvit svým jazykem, vysvětluje mu všemožné koncepty, jako je vlastnictví, práce či kultivace přírody. S mírnou dávkou uštěpačnosti se dá říct: zkrátka vše, co nyní vnímáme prizmatem krize.

Ať jsou dnes tyto s evropským koloniálním rozmachem spjaté představy sebevíc směšné, stále jsou součástí naší kultury, tedy alespoň té populární. Stačí se podívat na jedny z nejpopulárnějších reality shows posledních let. Chcete najít tu pravou lásku? Musíte se na pár měsíců s dalšími alfa samci a samicemi odstěhovat k azurově modrému moři. Přestože láska povětšinou bývá slepá, v exotickém rezortu zázračně prozře. Kde se projeví pravý charakter lidí sešněrovaných civilizací? Samozřejmě že na pustém ostrově. A tak dále a tak podobně…

Pokud Vás zajímá, jak se to s *Životem a podivným dobrodružstvím Robinsona Crusoe z Yorku, námořníka: který žil osmadvacet let sám na neobydleném ostrově na pobřeží Ameriky, poblíž ústí velké řeky Ororonoque; byl vyvržen na břeh při ztroskotání lodi, kde všichni lidé kromě něj zahynuli. S vylíčením, jak byl nakonec stejně podivně vysvobozen piráty. Napsal sám…* má dneska, zajděte do MHS, kde se od 22.15 odehraje divadelní představení souboru Karapax.

Štěpán Truhlařík

Svoboda je svoboda. Na to nemá nic.

Myslím si, že nebudu daleko od pravdy, když řeknu, že P/\STi se teď daří.

Tak to je samozřejmě o úhlu pohledu. Ale máme stabilní čísla, poměrně hodně koncertů a snažíme se furt vytvářet nový věci. Jo, myslím, že se nám daří.

Kde vás mohou návštěvníci festivalu v létě potkat?

Největší akcí léta byl pro nás Rock for people tady za rohem. Po dlouhý době se vracíme na Povaleč. Pak menší fesťáky, který maj příjemnou sousedskou atmosféru, dostanem flašku domácí slivovice a všechno je tak nějak lidštější.

S Hradcem pojí kapelu inscenace Slučitelné díly, kde jste autory hudby a ty ses podílel také na textech. Baví vás takové propojování?

Hrozně moc! Pro mě osobně to bylo teprve podruhý, kdy jsem psal texty pro někoho jinýho a v tomhle případě jsem herce jezdil i učit. Pilovali jsme rapy a byla to myslim jak pro mě, tak i pro ně skvělá zkušenost. Je to zase trochu jinej úhel práce a neskromně si myslím, že mi i šel. S Ivem už jsme pár soundtracků udělali, ale tam jsme fungovali i jako performeři. Tohle bylo pro mě nový. Mohl jsem předávat knowhow, který mám podložený vlastní zkušeností. A když k tomu máš partu šikovnejch lidí nadšenejch do práce, vznikne skvělá věc jako třeba Slučitelné díly.

Je úspěch kapely důvod proč si v herectví opustil stále angažmá?

Asi jo. Jeden z důvodů a zároveň jeden z opěrnejch bodů, proč jsem se toho tolik nebál. Vždycky jsem na volnou nohu měl namířeno a kapela mi poskytla pevnou půdu, abych to zkusil. A nelituju. Jihočeský bylo skvělý, potkal jsem tam spoustu super přátel a dostal jsem příležitost herecky rozkvést. Ale svoboda je svoboda. Na to nemá nic. Ale aby nedošlo k mejlce, tak s divadlem nekončim. Kombinace hudby a herectví mi příde ideální.

Na jevišti tě nyní můžeme vidět třeba v inscenaci Noční můry s čápem marabu z Meetfactory, ve které se mimo jiné tematizuje násilí. Čím je pro tebe tato inscenace hereckou výzvou a jaký přesah nese v kontextu dnešní doby?

Největší výzvou pro mě byla asi matka hlavního hrdiny Roye, která je jedna ze čtyř mejch rolí v Můrách. Potřeboval jsem ji stvořit plasticky - pohybově, hlasem atd., ale zároveň aby mi to nezklouzávalo k laciný šarži. Co se týče tématu násilí, obávám se, že je bohužel čím dál aktuálnější. Mladý kluci jedou Tatea, Revoltu, stoupá obliba bojovejch sportů, násilí na školách. Doba tomu přeje. Za humnama máme válku a vypadá to, že západ v čele s USA Putinovi ustoupí a tenhle shit mezinárodně zlegalizuje výměnou za dobrej deal. Násilí na nás vyskakuje ze všech obrazovek, takže se nějakym způsobem normalizuje. Je správný o tom mluvit.

Ptala se Adéla Kalusová

Hrdina naší doby

Mnozí z nás se s nimi setkávají denně. S krychlí na zádech uhání přecpanými ulicemi města, aby nám dovezli naše oblíbené – ideálně ještě teplé – jídlo. Celí zadýchaní nám ve dveřích do ruky strčí zapařený plastový pytlík a s cinknutím telefonu pospíchají vyřídit další objednávku. Práce kurýrů je symbolem dneška, kdy se každý touží stát pánem svého času. Nemá fixní pracovní dobu a nastoupit do ní může takřka kdokoli. Jediné, co k ní potřebujete, je kolo, chytrý telefon a to nejdůležitější – zdravé tělo. Pak už se stačí jen zaregistrovat a začít pracovat.

O tomhle fenoménu už jste jistě slyšeli. Říká se mu gig economy (v češtině nejčastěji „zakázková ekonomika“) a její rozmach úzce souvisí s internetem a zejména nástupem chytrých telefonů v poslední dekádě. Skutečný boom ale přišel až s pandemií covidu-19. Vlády tehdy přijaly hygienická opatření, která omezila pohyb obyvatel i provoz mnoha služeb. Práce se přesunula na obrazovky domácích počítačů a lidé si zvykli objednávat jídlo domů. Možnost doručení sice existovala už dřív, ale až nové technologie zásadně proměnily tento sektor pracovního trhu. Pro zákazníky šlo o drobnou změnu, ale pro kurýry o zásadní zlom – byť ne vždy k lepšímu. Pracovní vztah mezi platformou a kurýrem totiž nebývá klasickým vztahem zaměstnavatel–zaměstnanec. Když si například při rozvážce zlomíte nos, nemocenskou vám nikdo nezaplatí.

Poslíčka si jako hrdinu své poslední knihy nazvané *Vyhoření* zvolil Petr Šesták. Čtyřiačtyřicetiletý spisovatel se dostal do širšího povědomí především díky svému generačnímu románu *Kontinuita parku* z roku 2021, v němž sleduje příběh muže středního věku, který se po letech života v zahraničí vrací zpátky do rodného maloměsta. Trefné pozorovatelské pasáže a zkušenou práci s jazykem bohužel srážela cringe příběhová linka randění s gymnaziální studentkou. Ve *Vyhoření* Šesták vyměnil fetiš na ženské nožky za fascinaci napumpovanými mužskými lýtky a vysloužil si užší nominaci na cenu Magnesia Litera. „Pamfletický román“, jak jej v knižní anotaci označilo nakladatelství Host, je psán v du-formě a najdeme v něm řadu úvah nad současnou společností. Spíláno je tak nejen všem řidičům, kteří si uzurpují silnice sami pro sebe, ale i celému mužskému pokolení, které si nárokuje nadvládu nad světem. Automobilismus se tak stává alegorií světa, v němž není hleděno na nic jiného než na vlastní pohodlí, paradoxně podmíněné nepřetržitým podáváním maximálního výkonu.

Adaptace této nabroušené prózy se loni ujalo divadlo Husa na provázku. Za co nám jednou děcka (ne)poděkujou můžete zjistit dnes od 19.00 v Klicperově divadle.

Štěpán Truhlařík

Ema Miřiovská (1891–1974) byla významná česká operní pěvkyně, narozená v Hradci Králové. Po studiích klavíru a zpěvu v Praze, včetně výuky u Emy Destinnové, debutovala v roce 1912 v Národním divadle, kde působila až do roku 1939.

800

průměrná útrata rodiče dvou dětí za zmrzlinu za víkend

Úžas dvakrát jinak

Sobotní pozdní odpoledne a nedělní dopoledne přinesla dvě objektová představení, která v divácích probouzela údiv – jedno doprovázené hlasitými citoslovci, druhé naprosto bezhlasé. Během jednoho dne tak bylo možné na vlastní oči pozorovat a na vlastní kůži pocítit, jak rozmanitě lze fascinaci vnímat a jak různorodě s ní dokáže pracovat umělectvo, které přijalo pozvání na letošní ročník festivalu Regiony.

První vystoupil v Divadle Drak zahraniční Tangram Kollektiv s inscenací *Odstíny stínů*. Jak už napovídá samotný název, uskupení pracovalo s jednoduchým, a přesto nesmírně působivým, scénickým prostředkem – hrou světla a tmy. Veškerý údiv pramenil z umu a představivosti tvůrců a z toho, co všechno se s tímto elementárním výrazovým jazykem dá vymyslet. A že se toho dá vymyslet opravdu hodně…

Už úvodní scéna strhla diváckou pozornost. Pohyb kapesní baterky mezi papírovými kulisami vytvářel na protilehlém plátně iluzi rychlého kamerového průletu uličkami města. Publikum bylo rázem přeneseno do pokojíčku, kde si právě dvě přítelkyně vychutnávaly čaj. Nízký stolek se dvěma hrníčky se nacházel i fyzicky v popředí malého jeviště. Provizorní pokojíček s malým klavírem v pozadí se stal výchozím prostorem, v němž se potkával trojrozměrný svět s plochou stínovou projekcí. Život objektů vrhajících stín rozhýbal černý panďulák, který jako džin uprchl z rozžhavené žárovky přistavěné lampičky.

Inscenace nemá jednotný příběh, ale skládá se z dílčích scén, v nichž se rozvíjejí rozmanité nápady a vizuální hříčky. Rafinovaná stínohra se odehrávala na trojici plátěn, která dělila jeviště na dvě části. Dvojice performerek promítala obrazy z obou stran a experimentovala s proměnlivou vzdáleností světla od objektu. Vládu nad obrazem však nutně neměla ta, která v daný moment držela baterku. Dynamika mezi objektem a jeho stínem se rychle ukázala být mnohem komplikovanější, než by se mohlo zdát – oživlé stíny se vzpíraly lidské kontrole, mizely, vzdorovaly, ale i spolupracovaly a hledaly společné cesty. Některé efekty byly natolik nečekané, že – podobně jako u optického klamu – chvíli trvalo, než divák odhalil jejich princip. Z hlediště se proto opakovaně ozývalo nejdříve užaslé „Wow!“, které často vystřídalo uznalé „Aha!“.

Druhé představení se naopak obešlo bez jediného citoslovce. Veškerý úžas se totiž odehrával tiše, vnitřně. Inscenace *Vyrobím díru, abych z ní mohla čouhat* na sebe nestrhává pozornost, ale spoléhá na soustředěného, vnímavého diváka, který se dokáže naladit na křehkou práci s objekty a velmi jemný humor – tak jemný, že jej lze jen těžko převést do slov.

Autorka a performerka v jedné osobě, Berta Doubková, seděla na kolenou za nízko položeným, podlouhlým stolem, na němž bylo rozestavěno přibližně dvacet předmětů. Některé z nich snad kdysi sloužily běžné denní potřebě, ale u většiny není zřejmé, k čemu původně patřily či jaký byl jejich účel. Jemnost inscenace nespočívá v samotném měřítku objektů, ale v krátkých, několikavteřinových výstupech, během nichž performerka odhalí jejich skrytý potenciál či princip: z kokonu se vznese jemné chmýří, lapené do malinké síťky nebo se z osekané tvárnice ozve hluboký zvuk, který evokuje varhanní tóny.

Přestože je obtížné v inscenaci hledat jednotné téma či motivy, některé objekty a jejich pohyb připomínaly nižší živočichy – brouky, plže, ale i mimozemšťany. Věřím však, že v píďalkovitém posouvání po desce stolu a hlemýždím vysouvání periskopů viděl každý něco jiného. A právě v tom spočívá kouzlo tichého úžasu – osobního, nenápadného, a přesto hluboce sdíleného.

Štěpán Truhlařík

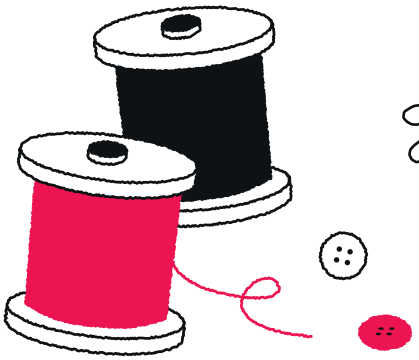

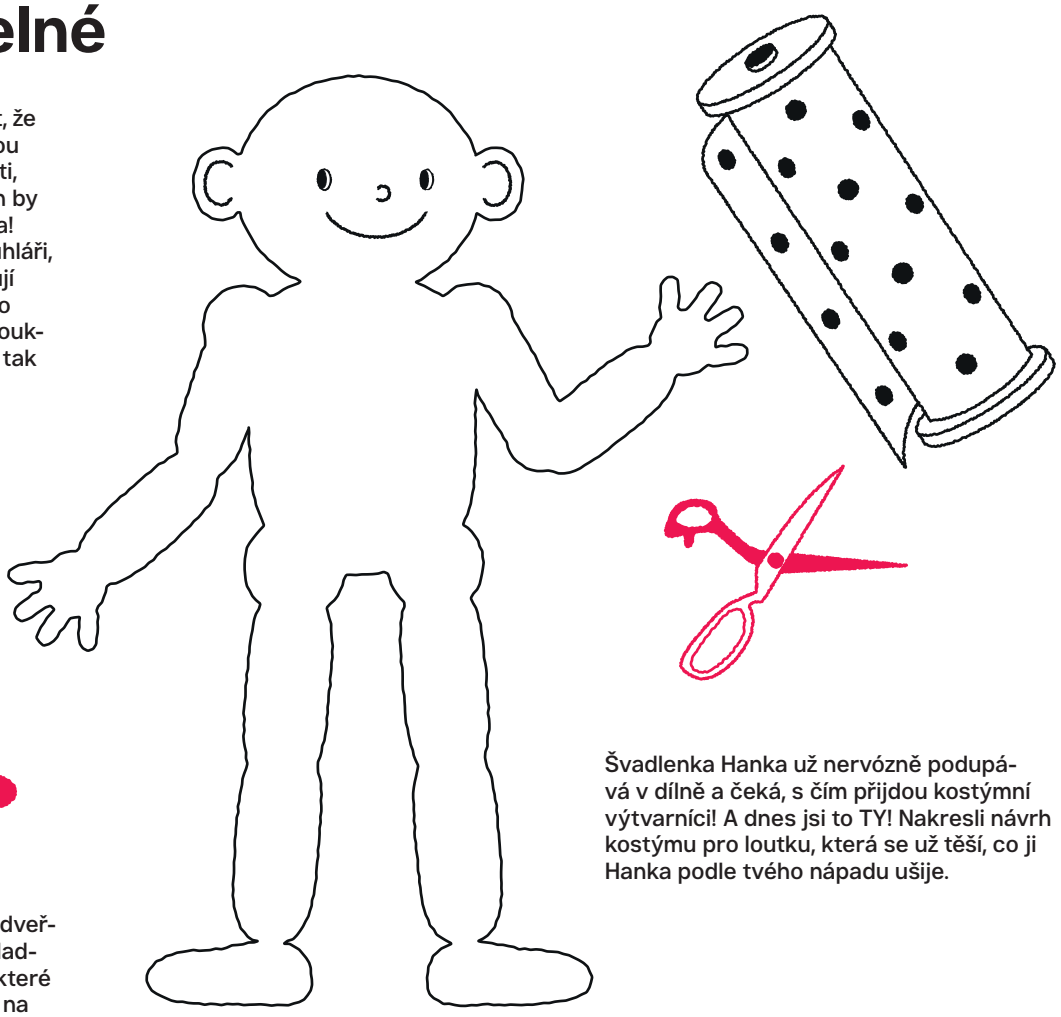

Vidět neviditelné

Divákům se může na první pohled zdát, že v divadle hrají hlavní roli jen ti, kteří jsou vidět na jevišti – herci a loutky. Ale co ti, kteří jsou schovaní v zákulisí? Bez nich by žádná nová inscenace vůbec nevznikla! Třeba osvětlovači, zvukaři, kulisáci, truhláři, scénografové nebo švadlenky – pracují tiše, a přitom jsou pro divadlo naprosto nepostradatelní. A dneska za nimi nakoukneme do míst, kam se běžný divák jen tak nepodívá!

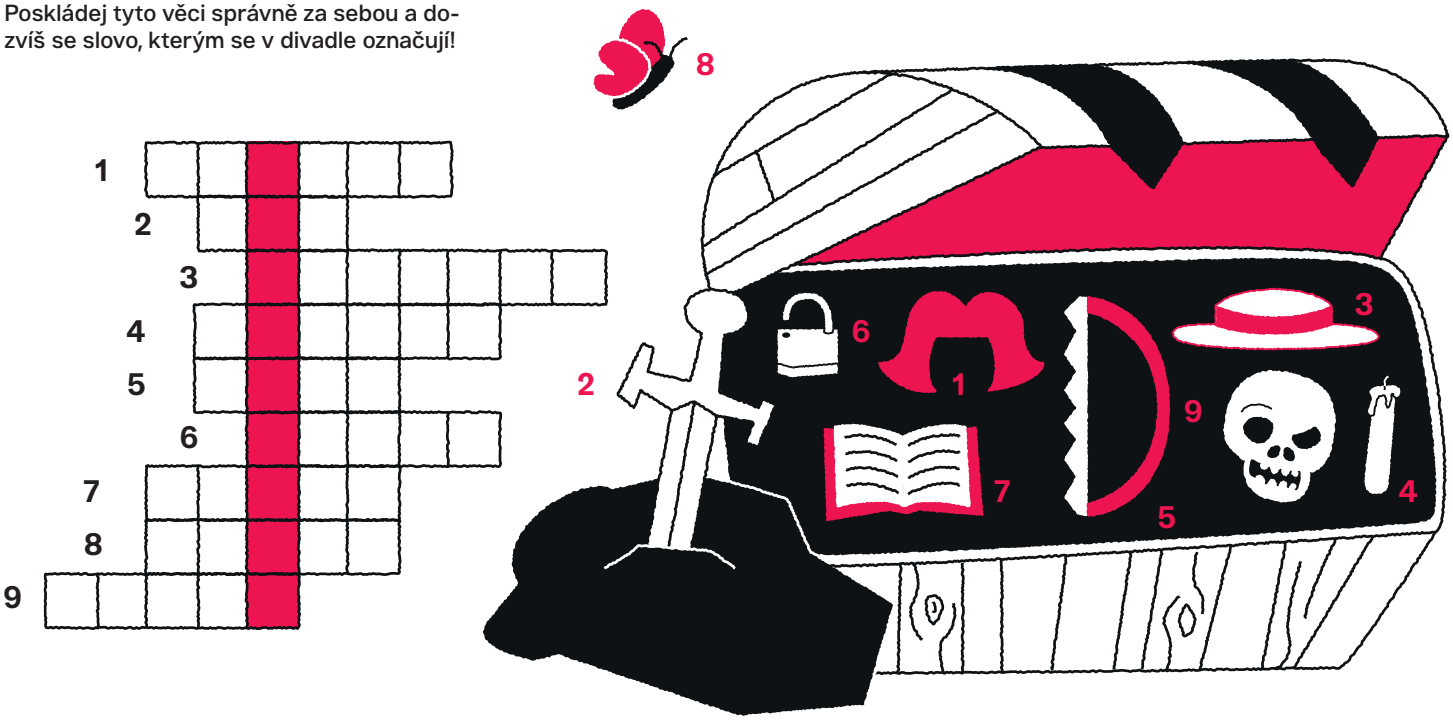

Švadlenka Hanka už nervózně podupává v dílně a čeká, s čím přijdou kostýmní výtvarníci! A dnes jsi to TY! Nakresli návrh kostýmu pro loutku, která se už těší, co ji Hanka podle tvého nápadu ušije.

Máš hotovo? Za dalšími nenápadnými dveřmi se skrývá opravdová divadelní pokladnice plná všemožných úžasných věcí, které se už nemohou dočkat, až budou zase na jevišti – divadelní fundus!

Poskládej tyto věci správně za sebou a dozvíš se slovo, kterým se v divadle označují!

Ať už si dneska vybereš jakékoli představení, zkus v něm zahlédnout i to, co ti na první pohled dřív unikalo. Všechny tyto nápady totiž dohromady vytváří ono pravé divadelní kouzlo!

Jak na tebe působí kostýmy?

Z čeho jsou loutky vyrobené?

Co v tobě probouzí hudba?

Co dnes určitě nepropásni

Průzkumnickou výzvu doporučujeme provádět na představeních Kawlon: Největší dům na světě, Princezna a skřeti nebo Čáslavská-Tokio-1964. A jestli se ti chce spíš vyrábět, v programu najdeš nejednu tvořivou dílnu!

Zpravodaj Mezinárodního divadelního festivalu Regiony

09.30–10.10	Laboratoř Divadla Drak	Chaloupka z perníku	Divadlo U staré herečky		4+	divadlo	160 Kč
10.00–18.00	Plenér Divadla Drak	Kolotoč řezbáře Matěje	Řezbář Matěj			doprovodný program	dobrovolné
10.00–11.10	Plenér u Zdrávky	AN-KI	Cia. Ortiga		8+	divadlo	250 / 400 Kč
10.00–18.00	Plenér Divadla Drak	Dřevěná dílna Báry Hubené	Dřevěná dílna Báry Hubené		3+	dílna	dobrovolné
10.00–12.00	Plenér Divadla Drak	Vodní bar Lalok	Sladovna Písek		rodinné	doprovodný program	dobrovolné
10.30–12.30	Šapitó Divadla Drak	Hudební dílna RECYUPCY	RECYUPCY Cirkulární centrum HK		8+	dílna	dobrovolné
13.00–15.00	Šapitó Divadla Drak	Hudební dílna RECYUPCY	RECYUPCY Cirkulární centrum HK		8+	dílna	dobrovolné
13.00–13.50	Laboratoř Divadla Drak	Kawloon: Největší dům na světě	FRAS		7+	divadlo	160 Kč
13.00–14.30	Velké náměstí	Jiné místo	Anna Klimešová, Petr Erbes a kolektiv		12+	divadlo, performance	250 Kč
13.30–18.30	Plenér Divadla Drak	Vodní bar Lalok	Sladovna Písek		rodinné	doprovodný program	dobrovolné
14.00–15.00	Studio Divadlo Drak	Proměna	Divadlo Drak	čeština, anglické titulky	13+	divadlo	240 Kč
15.00–15.45	Klub Divadla Drak	Kitchen Table: Proměna	Lektorské oddělení Divadla Drak			debata, doprovodný program	dobrovolné
15.00–15.50	Pod plachtou Divadla Drak	Chcete Smetanu?	Divadlo ALFA	tlumočeno do znakového jazyka	10+	divadlo	160 Kč
15.00–15.35	Šapitó u kašny	Princezna a skřeti	Damúza		3+	divadlo	dobrovolné
15.30–16.15	Letní scéna	Adam a kouzelný les	Divadlo Školkadlo		rodinné	divadlo	dobrovolné
16.00–17.45	Studio Beseda	Noční můry s čápem marabu	MeetFactory		18+	divadlo	450 Kč
16.00–18.00	Šapitó Divadla Drak	Výzkumná zahrádka tvarů	Čarokrásno kolektiv		6+	dílna	dobrovolné
16.00–18.00	Open Air stan	Čapka, hučka, čepec	Ilona Mach		6+	dílna	dobrovolné
16.00–17.05	Hlavní scéna Divadla Drak	Čáslavská – Tokio – 1964	Divadlo ALFA	anglické titulky	6+	divadlo	250 Kč
16.00–16.10	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
16.00–16.40	Šapitó Žižka	Vernisáž	OLDstars		15+	divadlo	dobrovolné
16.00–16.45	Městská hudební síň	V Zajetí Lesa	Tygr Liška		15+	divadlo	dobrovolné
16.00–18.00	Žižkovy sady	Prezentace činnosti Smuteční rozloučení jinak	Přírodní smuteční obřady Hradec Králové			doprovodný program	dobrovolné
16.10–16.20	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
16.20–16.30	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
16.30–16.40	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
16.40–16.50	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
16.50–17.00	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
17.00–18.00	Studio Divadla Drak	Proměna	Divadlo Drak	čeština, anglické titulky	13+	divadlo	240 Kč
17.00–17.10	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
17.00–18.00	Žižkovy sady	MyBand!	MyBand!			hudba	dobrovolné
17.00–17.45	Městská hudební síň	V Zajetí Lesa	Tygr Liška		15+	divadlo	dobrovolné
17.10–17.20	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
17.20–17.30	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
17.30–17.40	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
17.40–17.50	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
17.50–18.00	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
18.00–18.40	Pod plachtou Divadla Drak	Koťátko staví dům	Divadlo DNO		rodinné	divadlo	160 Kč
18.00–18.10	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
18.00–19.00	Šapitó Žižka	Emigranti	OLDstars		18+	divadlo	dobrovolné
18.00–19.20	Radnice	Panpelišky	Anička a letadýlko		6+	divadlo, hudba	dobrovolné
18.00–00.00	Nové Adalbertinum	Kandidát	Divadelní studio Viktorka, z.s.		6+	divadlo	dobrovolné
18.10–18.20	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
18.20–18.30	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
18.30–18.40	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
18.40–18.50	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
18.50–19.00	Žižkovy sady	Puck Cinema Caravane	TOMBS CREATIUS	nonverbální	rodinné	divadlo, performance, vizuální umění	dobrovolné
19.00–20.10	Plenér u Zdrávky	AN-KI	Cia. Ortiga		8+	divadlo	250 / 400 Kč
19.00–20.20	Klicperovo divadlo	Jednou nám za to děcka poděkujou	Divadlo Husa na provázku		15+	divadlo	510 / 530 / 550 Kč
19.00–19.45	Městská hudební síň	V Zajetí Lesa	Tygr Liška		15+	divadlo	dobrovolné
19.30–20.20	Městská hudební síň	Kawloon: Největší dům na světě	FRAS		7+	divadlo	160 Kč
20.00–21.00	Šapitó Žižka	Jméno	OLDstars		18+	divadlo	dobrovolné
20.00–20.25	Městská hudební síň	PUSTOPLNO	SDrhli	nonverbální	15+	divadlo, tanec	dobrovolné
20.00–21.45	Městská hudební síň	V Zajetí Lesa	Tygr Liška		15+	divadlo	dobrovolné
20.20–22.00	Letní scéna	Factorial! Orchestra	Factorial! Orchestra			hudba	dobrovolné
20.30–21.30	Studio Divadlo Drak	Proměna	Divadlo Drak	čeština, anglické titulky	13+	divadlo	240 Kč
20.30–21.40	Plenér u Zdrávky	AN-KI	Cia. Ortiga		8+	divadlo	250 / 400 Kč
20.30–21.20	Nové Adalbertinum	Svátá noc / Josef a Marie	Divadlo Exil		15+	divadlo	dobrovolné
20.30–22.00	Velké náměstí	Jiné místo	Anna Klimešová, Petr Erbes a kolektiv		12+	divadlo, performance	250 Kč
21.00–22.00	Šapitó u kašny	Anna Beckerová	Anna Beckerová			hudba	dobrovolné
21.00–21.30	Jižní terasy	Školní výlet	Václav Bartoš			divadlo	dobrovolné
21.00–21.45	Žižkovy sady	Kitchen Table: Jméno	Lektorské oddělení Divadla Drak			debata, doprovodný program	dobrovolné
21.30–22.40	Letní kino Širák	Konkurz	Losers Cirque Company	nonverbální	6+	nový cirkus	690 Kč
22.00–23.00	Šapitó Divadla Drak	Sebevrány	Sebevrány			hudba	dobrovolné
22.00–23.30	Šapitó Žižka	Svatba	OLDstars		18+	divadlo	dobrovolné
22.15–22.55	Radnice	Svatební košile	DS BEzMASKY		15+	divadlo	dobrovolné
22.15–23.35	Městská hudební síň	Hledat Robinsona	Karapax		15+	divadlo	dobrovolné
22.30–23.30	Šapitó u kašny	Máří	Máří			hudba	dobrovolné